

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Taksici Esnafının Teşvik Edilmesi, Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi, Taksi Sürücüsünün Güvenliğinin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Umut Oran
İstanbul Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Taksiler, gündelik yaşamda özellikle büyük kentlerde giderek daha fazla yer almaktadır nitekim ülkemizde 100 bin civarında taksi esnafı bulunduğu ifade edilmektedir.

Ekonomik ve sosyal yaşam içerisinde artan yerine karşın bu esnafımızın çok önemli sorunları bulunmaktadır. Özellikle hırsızlık ve gasp suçlarında, en kolay hedef konumunda olan bu meslek grubu yeterli sosyal ve fiziki korumaya da sahip değildir.

Buna karşın, uluslar arası uygulamaya baktığımızda taksicilerin hizmet sundukları taşıtların özel donanımlı hale getirilebileceği, bu şekilde canlarına ve mallarına yönelen saldırılardan korunabilecekleri görülmektedir. Bu özel taşıtlar taksicileri; ateşli silahlara, bıçak gibi delici aletlerle ve bayıltıcı-yakıcı gazlarla saldırıya karşı koruyabilmektedir. Ancak araçların bu tür güvenlik donanımlarıyla yenilenmesi için gerekli mevzuat düzenlemesinin yapılmaması ve araçların yenilenmesi sırasında toplam olarak yüzde 50'lere varan bir Katma Değer Vergisi (KDV) ve Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) yükü ile karşılaşılması bu dönüşümü imkânsız hale getirmektedir.

Kanun teklifi ile taksilerin yenilenmesi sırasında bir seferliğine KDV ve ÖTV muafiyeti getirilmesi, taksicilerin esnaf statüne alınması, kredi olanaklarının artırılması, "korsan taksilere" karşı etkili mücadele edilmesi, taksi durağı ücretlerinde keyfi uygulamaların önüne geçilmesi, taksi sürücülerinin güvenliğinin sağlanması için elektronik önlemlerin de içinde yer alacağı yeni bir modele geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1: Taksi sürücülerinin can ve mal güvenliğinin sağlanması için taşıt araçlarının yenilenmesi halinde bir seferliğe mahsus olmak üzere araç sahibine KDV muafiyeti sağlanmaktadır.

Madde 2: Taksi sürücülerinin can ve mal güvenliğinin sağlanması için taşıt araçlarının yenilenmesi halinde bir seferliğe mahsus olmak üzere araç sahibine ÖTV muafiyeti sağlanmaktadır.

MADDE 3: Kolluk kuvvetlerinin korsan taksi yakalaması durumunda söz konusu araç sahibine, aracın yakalandığı yerin sulh ceza hâkimi tarafından 5 bin TL idari para cezası verilmesi, aracın 6 ay boyunca trafiğe çıkmasının yasaklanması öngörülmektedir. “Korsan taksi” tabir edilen aracı kullanan kişi araç sahibi değilse aracı kullanan kişiye de 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca 20 ceza puanı verilmesi sağlanacaktır.

MADDE 4: 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 5362 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu’nun yürürlüğe girmesi ile beraber şoförlerimiz esnafıktan çıkarılmış, sosyal güvenlik uygulamasından da kendi ad ve hesabına (Bağ-Kur) çalışan durumundan, bir işverene bağlı çalışan (SSK’lı) statüsüne döndürülmüştür. Ancak, bir araçta bazen 1 günlük, bazen 2-3 günlük çalışan şoförlerin 5510 sayılı Kanunun 4/a maddesi kapsamında (SSK’lı) çalışması pratikte oldukça zordur. Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu’nun (TŞOF) da kendi üyesi olmayan sürücülerin sosyal güvenlik durumlarını kontrol etme imkânı bulunmadığından taksi sürücüsünün TŞOF üyesi olmasa dahi “isteğe bağlı sigortalı” sayılarak, araç sahibinin yanında çalıştırdığı sürücünün Sosyal Güvenlik Kurumu primlerini yatırmakla yükümlü olması amaçlanmaktadır.

MADDE 5: Madde ile ticari taksi sahipleri de 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu’na tabi esnaf sayılırken, taksi olarak kullanılan ticari taşıtın bir kereliğine yenilenmesi için yapılacak kredi başvurularında kamu bankalarının gerekli kolaylığı getirilmesi sağlanacaktır.

MADDE 6: Madde ile taksi duraklarının kira ücretlerinin TŞOF tarafından yıllık olarak belirlenirken keyfiyetin önlenerek, adaletli bir uygulama getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 7: Madde ile kolluk kuvvetlerinin ticari taksilerin güvenli seyri için gerekli teknolojik önlemleri ücreti karşılığında sağlayacağı, yayımlanacak yönetmelikle uygulamanın düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 8: Madde ile diğer kanunlarda bulunan ve bu kanun ile çelişen hükümlerin uygulanmayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 9: Yürürlük maddesidir.

MADDE 10: Yürütme maddesidir.

TAKSİCİ ESNAFININ TEŞVİK EDİLMESİ, ÇALIŞMA KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ, TAKSİ SÜRÜCÜSÜNÜN GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1: 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

Geçici Madde 29: Taksi sürücülerinin can ve mal güvenliğini sağlamak üzere projelendirilmiş ve ilgili makamlarca onaylanmış taşıt araçlarının taksicilik faaliyetinde bulunan gerçek kişilerce ilk iktisabı, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 2 yıl boyunca Katma Değer Vergisi'nden muaftır.

MADDE 2: 6.6.2006 tarihli ve 4760 sayılı Özel tüketim Vergisi Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

Geçici Madde 7: Taksi sürücülerinin can ve mal güvenliğini sağlamak üzere projelendirilmiş ve ilgili makamlarca onaylanmış taşıt araçlarının taksicilik faaliyetinde bulunan gerçek kişilerce ilk iktisabı, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 2 yıl boyunca Özel Tüketim Vergisi'nden muaftır.

MADDE 3: Plakası ticari taksi olarak tescil edilmemiş olan veya ticari plakanın sahtesinin takılı olduğu bir aracın saptanması halinde bu aracın sahibine 5 bin TL idari para cezası verilir. Söz konusu aracın 6 ay boyunca trafiğe çıkması da yasaklanır. Bu cezaların verilmesinden, tespitin yapıldığı mahal sulh ceza mahkemesi yetkilidir.

Bu şekilde yakalanan aracı kullanan sürücüye de 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca 20 ceza puanı verilir.

MADDE 4: Taksi sürücüsü, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu üyesi olmasa dahi 5510 sayılı sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu bakımından "isteğe bağlı sigortalı" sayılır ve sigorta işlemleri 5510 sayılı kanunun 4/b ve 50. Maddeleri uyarınca yerine getirilir. Araç sahibi yanında çalıştırdığı sürücünün Sosyal Güvenlik Kurumu primlerini yatırmakla yükümlüdür.

MADDE 5: Ticari taksi sahipleri 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'na tabi esnaf sayılır.

Taksi olarak kullanılan ticari taşıtın, tescil plakaları üzerinden tutulacak kayıtlı yapılacak kontrole bir kereliğine yenilenmesi için yapılacak kredi başvurularında kamu bankaları gerekli kolaylığı sağlar. Bu kredilerin kullanılmasına ilişkin yönetmelik Ulaştırma ve Maliye bakanlıklarınca 3 ay içerisinde yayınlanarak yürürlüğe konulur.

MADDE 6: Taksi duraklarının kira ücretleri Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu tarafından yıllık olarak belirlenir. Yıllık kira ücretlerinin belirlenmesinde taksi durağının bulunduğu yerin nüfusuna bakılır. Taksi durağının yıllık kira ücreti; durağın bulunduğu yerin büyükşehir belediyesi merkez ilçeleri

içerisinde ise yürürlükteki net asgari ücretin 10 katını, il sınırları içerisinde ise 5 katını, diğçer ilçe sınırları içerisinde ise 3 katını geçemez.

MADDE 7: Kolluk kuvvetleri ticari taksilerin güvenli seyri için gerekli teknolojik önlemleri ücreti karşılığında sağlar ve yolcu taşımacılığı yapan ticari taşıtların denetimine özel önem gösterir. Bu amaçla kanunun yayım tarihinden itibaren 3 ay içerisinde Bilgi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı ortak yönetmelik yayımlayarak yürürlüğe koyar.

MADDE 8: Diğçer kanunlarda bulunan ve bu kanun ile çelişen hükümleri uygulanmaz.

MADDE 9: Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10: Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.